

P L A T S . P O E S I . P E R I F E R I .

*Ur varje gräns växer
en annan*

Jun Feng/Jimbut, Åsa Maria Kraft, Morten Langeland, Jonas Rolsted,
Heidi von Wright, Helena Österlund

Art Inside Out är en institution i Halland för professionellt kulturskapande och kulturutveckling som bygger på residens i alla genrer och konstformer. Våren 2017 arrangerade Art Inside Out ett lyrikresidens med namnet Plats. Poesi. Periferi. där sex nordiska poeter tillbringade en månad i Femsjö i Hylte kommun i Halland. Förutom tid för eget skrivande och gemensamt utforskande av residensets tema medverkade poeterna i offentliga framträdanden på Brunnbackadagen i Unnaryd, biblioteken i Hylte och Halmstad, samt Göteborgs litteraturhus. Poeten Marie Silkeberg var handledare för poeterna.

Residenset genomfördes i samarbete med Göteborgs litteraturhus, Provins och Litterär gestaltning vid Akademien i Valand.

Denna antologi består av ett antal olika texttyper. Alla residenspoeter har bidragit med varsin del till kollektivdikten som löper på högersidorna. Insprängt i kollektivdikten finns tre viktiga dikter som skrevs gemensamt av två eller tre poeter. Den som började skriva visade endast sin sista rad för den som sedan skulle ta vid, som i sin tur visade endast sin sista rad för den som skulle fortsätta. Utöver detta finns ett antal olika texter på vänstersidorna: Jun Feng/Jimbut's översättningar av tre av de andra poeternas dikter till kinesiska, svardsdikter som några av poeterna skrev till de andras poeternas dikter, samt tre apokryfiska verser till "Nordmannen", också känd som "Mellom bakkar og berg", av Ivar Aasen. Sången sjungs bland annat på den norska nationaldagen den 17 maj.

Omslag:

Stillbild ur Jonas Börjessons poesifilm [XXX]

REDAKTÖR Helena Fagertun
ANSVARIG UTGIVARE David Värynen
FORMGIVNING/TYPOGRAFI Erik Olofsson
OMSLAG Jonas Börjesson
TRYCK Arkitektkopia/Original Umeå

Ur varje gräns växer en annan medföljer som bilaga till Provins nr 3/2017

ISSN 0280-9974

Minibussen rör sig tungt över gruset, gräset, fram till parkeringen. Det är en hyrbil, ett prisvärt alternativ där ingen fingrar på säkerhet eller service. Det är en minibuss.

Vi ryms inte i en vanlig personbil. Hela poetgruppen ryms inte i en bil. Är vi en poetgrupp? Bakdörrarna är tröga. Vänligen använd säkerhetsbälte. Så kör vi ut längs den smala vägen. Bilradion spelar musik. Sedan prat. Gruset rasslar under fordonet. Så smala vägarna är här, ska det vara så – kan vägar vara så här smala?

Går vilse i detaljerna.

Förlorar helhetsbilden.

I hastighet blir punkten en linje.

Vi kommer fram. Ett hembygdsmuseum är ett hembygdsmuseum. Det fanns ett i byn som låg sju kilometer från byn där jag växte upp. Jag har inga andra minnen av den andra byn, än minnen av hembygds museet. Nej, fel. Jag har ett minne av en fotbollsmatch när jag var tio år. Det var stridigheter mellan byarna sedan sekler tillbaka i tiden, vi hatade varandra trots att vi inte kände varandra. Sparkade varandra lite extra på benen.

Unnaryds hembygds park, det är här vi är. Bonadsmuseet är en utsmyckad betongbunker. Ytterväggar och -tak finns till för syns skull. Ingenting yttre kan skada de gamla målningarna. Vi bjuds på fika. Vi tar med oss kopparna in i utställningsrummet. Får man verkligen göra så? Vänligen rör inte föremålen. Vi är de enda som kan skada boningarna. Om vi spiller kaffe gör vi skada. Bonaderna är gamla. Det finns nya också. Alla byar har varsin. I vissa byar hatar invånarna varandra och invånare i andra byar. Det är så överallt på jorden.

Med kroppen upplever jag kroppen.

Också skogar som ser naturliga ut

är planerade och planterade.

Bakom staketet, bakom museibyggnaderna, finns en återvinningsstation. Ett angränsar alltid till ett annat. Det är alltid svårt att förutspå var gränsen ligger och vad som angränsar till vad – gränsen mellan det som är fornfynd och det som inte är det. Vad kan återvinnas och vad kan inte återvinnas?

Bonaderna. Färgerna. Blanda hälften ägg i färgen. Bara gulan. Inte vitan, det vita i färgen kommer inte från ägget. Ägget kommer från hönan.

各种意义
聚焦，直到你看见我
或者，你所看见的无需是我
就看见一个人，看见随便一个人
这始终都必须是一个人
一个活着的诸如此类
你可以不知道这个人是谁
但这为你带来解脱
如果事情是这样
那么你就不是孤单的

Det började med gröt
Det var gröt
Jag var inte gröt
Jag var bredvid gröt

Gröten var vit
Varm
Och klibbig
Gröten var tyst

Gröten var vit
Varm
Och klibbig
Gröten var tyst

Det var jag
Och det var gröten
Jag var inte vit
Jag var inte varm
Jag var inte klibbig

Det var jag
Och det var gröten

Dokumentera händelser.
Dokumentera monument.
Dokumentera dokument.

Vem var hon – och vad var det hon hette? Flickan som fanns och som sedan fanns men på ett annat ställe. Hur låser man in en familjemedlem i en källare och bara har hen där? Sågverket. Jag glömde nästan sågverket. Vi såg sågverket. Och sågverket såg vitsipporna och forsen och vattnet drev sågen. Och sågen sågar spån och mannen, vem var han? Han som hälsade oss och berättade om sågen och forsen och spånen?

Jag drack en klunk av det mineralrika vattnet – det smakade blod och järn – sedan drack jag inte mer.

På kvällen gick jag en promenad.
Björkdungen. Blåbärriset. Granbarren. Sjön.
Gökungen. Mossan. Sjön.
Skogen. Enriset. Kalhygget. Sjön.
Gökudden. Tallbacken. Björkdungen. Sjön.

Jag tittade på rävarna. De var så röda. Deras svansar så stora och påtagliga. De sprang i par. Vissa av dem såg jag bara bakbenen och svansarna på. Sedan fick jag veta vilken historia de tillhörde. Den var biblisk. Det var en man som knöt ihop svansarna på rävarna och tände eld på dem för att de skulle springa genom en stad och bränna ned den. Jag hade missat att se hopbindningen och elden. Men nu kunde jag inte längre titta på rävarna utan att se just det. Jag sa till Marie att de såg glada ut. Hon sa att det berodde på att det inte var rävarna som hade målat bonaden.

Tillsammans med Åsa Maria tittade jag på Jesus som såg ut som en puppa med bara huvudet som stack upp. Han var en bebis då. Det var Maria som höll honom. Josef stod bakom henne. De tre vise männen stod i rad för att ge sina gåvor. Åsa Maria kunde de bibliska historierna bättre än jag. Så hon kunde förklara vad det var vi såg.

Och flickan hette Olena Beata. Det var hennes pappa som grävde källaren hon blev instängd i när hon var trettio år. Det blev hon på grund av rädslan för att hon skulle ha blivit galen efter en chock då åskan kom när hon befann sig i skogen. Hon hade varit tolv år när det inträffade. Då var det i mitten av 1800-talet. Och det var ingen hemlighet

Gröten var tyst
Och jag var tyst

Jag tittade ner
Det var gröt
Gröten var vit
Gröten var begränsad

Jag tittade upp
Det var taket
Taket var vitt
Taket var begränsat

Det var jag
Och jag stod vid gröten
Gröten var vit
Varm
Och fuktig

Det var jag
Och det var gröten
Jag var inte vit
Jag var inte varm
Jag var inte klibbig

Det var jag
Och det var gröten
Gröten var tyst
Och jag var tyst
Gröten var ljus
Och taket ljust
Och ljuset var utsträckt
Och jag var inte rädd

开始下雪
这是雪
我不是雪
我在雪中

雪是白的
冷的
并且潮湿的
雪是宁静的

雪是白的
冷的
并且潮湿的
雪是宁静的

这是我
而这是雪
我不是白的
我不是冷的
我不是潮湿的

这是我
而这是雪

att hon hölls instängd. Grannarna visste om det. Men de ville inte lägga sig i. Inte förrän efter sexton år då en av dem ändå gjorde det. Vad drömde Olena Beata om? Hade hon bara drömmar när hon sov eller även när hon var vaken? Hon kunde inte räta på ryggen. Hon fick mat på en tallrik utan bestick. Brukade hon sjunga? Vad tänkte hennes syskon när de tänkte på henne? Vem var hon det första året i källaren? Vem hade hon blivit när hon släpptes ut därifrån?

Stenar och kyla. Avstånd och längtan.

Hur var hennes ensamhet? Hur är min? Hur är den mörka jordens ensamhet? Och himlens?

Jag drömmer om dagen då jag ska bo i en mindre stad än huvudstaden. Då kommer en katt att ha flyttat in i mitt hem. Hon kommer att vara liten, vit och pratsam. Hon kommer att störa mig när jag vill läsa. Men sedan kommer hon att lägga sig på min mage och somna.

Djurens röster då vi läste på bryggan. Hästars, fåglars, hundars. Vi kände inte till deras mer artspecifika namn men lyssnade på ljuden de gav oss. De blandades med våra läsande rösters innan vi satte oss i bilen. Vägen är avstängd så vi får ta en annan. Följer de orangea pilarna. Bilen stannar i centrum. *Rydö centrum*. Den utgörs av en sten.

”Instant phone guide. Dansk-svensk historia i din telefon. Ring 0771-27 27 00. Slå kod 1405. Lyssna. Ca tre minuter.”

Knystahall. Stenen. Det växer träd på den. Tall, björk, en. De växer ur sprickorna, ur gränser i gränsen.

Stenen som utmärker gränsen : gränserna. Inte en. Flera.

Danmark–Sverige.

Halland–Småland.

Landskapsgräns. Landsgräns : : Församlingsgräns. Länsgräns.

Gränsen. Id-kontrollen

i Öresund.

Schengen.

ur varje gräns växer en annan : ur varje gräns växer
långsamt behovet av att kontrollera den : i takt med förmågan att tillverka och
bevara dokument : den som står vid en gräns och
kontrollerar den är gränslös i sin kontroll : tvingar andra att tänja sig för att
passera gränsen : kroppen som stoppas
har påbörjat den tånjning
den trodde den behövde göra
för att passera och kan nu inte genast
avbryta den utan fortsätter tånjning inåt : men ur gränsen
växer det : björk, en, tall, en
felristad namnteckning : alla de som nu klättrar ner från
Knystastenen
från sina fotografier, lämnar hål siluetter i de blekta mångfaldigade kopiorna

*

Vi vek papperet. Avvek. Ett tydligt exempel. På den tidiga industrins lokalisering till kraftkällan vatten. *Veka*. Handpappersbruk. 1828. Uppströms på andra sidan. Skapades av linnelump. Tillverkningen krävde renare vatten. Kungskällan fanns på andra sidan. Vattnet leddes från källan över ån genom uppborrade timmerstockar. Vattenstämpeln har bikupan som motiv samt texten R Y D Ö. 1869 brinner Veka och läggs ner. En paus på nästan trettio år innan papperstillverkning av trä tar vid. En gräns, i tid.

Bin hinner då sväva från papperets stämpel
till läsarens öga

: gränsen mellan skinn och trä utgörs av : tyg :
olika stadier av papperstillverkning

platsens kreosot sanering för 60 miljoner granskogens monokultur

Vi vek av. *Forsen*. Vid Veka. *Forsärlan*. Vi inte såg. Pappersbruket, det äldsta, fanns inte kvar. Den är *gul* där sädesärlan är vit. Linnepapperets silkesyta. Forsärlans *bo* vid kanalbron.

Arkiverbart papper som inte gulnar eller bleknar eller faller
sönder i samma hastighet som papperspapperet

Utanför Rydö Bruksmuseum i glasmontern läste jag om Olof Palmes tal vid Folkets Hus den 17 augusti 1985, då fönstren öppnades för att de som inte fick rum inuti också skulle få höra *vara med och dela*. Inne i museet öppnade jag en dörr *tanken och debattens frihet*. Den var dold bakom en gulnad karta över Halland som någon hängt över karmen *kan inte få innefatta rätten att ropa elden är lös i en fullsatt biolokal*. Innanför, ett rum med papper, domstolsprotokoll *vems frihet* med Vekas vattenstämpel på. Jag lyfte något som såg ut som en anteckningsbok, vars papper var guldkantat, på samma sätt som gästbokens uppe på Lugnet i Drängsered, den Heidi och Helena och jag skrev i. Jag rev av en sida. Jag kunde inte sluta tänka på Olena Beata.

Dikt på stulet papper

Bästhultskogen, därifrån kunde ingen ringa. Där fanns bara skyltar kvar. Fornmärkesminnessymbolen. En lång gång avslutades i en grotta, stensatt som en gammal jordkällare. Inga rester kvar av dörren. Åskan kan tala sitt starkare språk rakt in i din kropp och allt du vill är att springa till åskan, skogens röst som fångat din kropp i sin satsmelodi, i främmande utdragna vokaler. Åskan, stackars människa, kan du inte härma. Åskan är gränsen. Meningens punkt. Mellan före och efter.

När jag hör åskan. När jag ser blixten. Det är då jag är övertygad om att jag ska dö. Först ska jag finnas. Sedan ska jag inte längre göra det. Men det finns annat också. Så som vansinnet. Så som den vansinniga flickan. Hon som sedan blir den vansinniga kvinnan. Jag och vansinnet. Jag och Olena Beata. Jag och maj 2017. Solen och vitsipporna. Citronfjärilarna och de andra fjärilarna. Jag inne i grottan. Jag kan inte ha ryggen rak. Jag måste huka mig. Det är så mörkt och smalt. Jag är inte själv här inne. Vi är tre kvinnor som försöker se det som finns härinuti. Ljuset kommer från en telefon. Det elektriska ljuset gör det möjligt för våra ögon att se stenarna och mönstren som de har. Jag och Olena Beata. Hon var själv härinne. Jag har de andra kvinnorna.

För att ringa in upplevelsen fixerar vi blicken vid stenar, träd och mossor. Öga mot öga med naturen. Ett avlägset eko av alla som en gång rört sig i naturen. Doften av tallbarr och jord. Ljudet av en talgoxe. Fjärilen fladdrar tyst, tar oss till vattenfallet och vidare till källan. Det finns alltid en källa.

Plockar platsen ut platsen. Skalar bort tomrummet.

Nu sammanfaller ord och motiv.

Ingen ringde från det möblerade kalhygget. Vid det svarta skrivbordet av plåt tog någon tag i stolens rygg och sköt den tillbaka. Satte sig. Siktade. Panoramat av djurkroppar (som på en teater), så lätta att skjuta från översta parkett med dessa skapade redskap av järn. Skrivbord, stol, gevär. Så lätt att stensätta en källare och hindra någons flykt. Med många söners hjälp. Jag såg en trana lyfta ett av de vita ömsade ormskinnen ur grytan och vandra vidare. Såg den aldrig svälja. En trana kan tänja åskans gräns genom sin mjukare strupe.

Kom vår. Kom skälvnig. Kom strupljud och strupe.

Vad som helst kan jag ropa på. Vad som helst kan jag önska mig.

Vi åkte till Torup. Vi åkte till Drängsered. Vi åkte till Vran. Heidi körde. Jag satt i

baksätet medan Åsa Maria satt bredvid Heidi. Solen var stor och varm.

Händerna är konkreta. Ögonen och höfterna också. Men ropet.

Kyrkan i Drängsered heter Sofia Magdalena kyrka. Den är stor och vit. Men den var

inte öppen när vi var där. Så hur den såg ut inuti fick vi inte veta. Men grottan var

öppen. Olena Beata var inte där. Men en gång var hon det.

Långsamheten i solen. Ljuset i solen. Kom och var i sol. Kom och var sol. Vad som helst kan börja nu. Våga det. Våga befinna mig i början. Ljuset öppnar sig. Det måste inte innebära något hotfullt. Det kan innebära ljus och inget annat än just det. Här startar världen. Här är jord, maskar, avföring. Här är händer, knän och avklippt hår. Här är tunnelbana, motorväg, busshållplats. Syskonen har samma föräldrar, ändå är de så olika att de inte kan stå ut med varandra. Eller är det för att de är så lika som de måste undvika att ha med varandra att göra? Du kan använda vilka ord du vill. Det kan jag också. Jag tar på mig tröjan för att jag fryser. Han tar av skalet från apelsinen och äter upp klyftorna en efter en. Gulheten. Gulhetens olika sätt att finnas till på. Jag läser om krigens konsekvenser. Nu är det vår. De nya bladen på träden är så tunna och mjuka. Hur kan de vara så tunna och ljusa? Tystnaden är hänförande. Sedan kommer tunnelbanan med sin insida fylld av reklam. Jag tittar på den ena reklamtexten efter den andra. Människorna tittar på sina telefoner. Hundarna sitter på det sättet som deras ägare har bestämt att de ska. Jag tänker på Kerstin Ekman som har vargklon i hjärtat. Jag kan gå in i vilken kyrka jag vill. Jag kan ha händerna i vilken snö jag vill. Först såg gräset trasigt och smutsigt ut. Nu har det blivit till raka gröna strån. Mardrömmarna fortsätter. Inte bara som drömmar utan som verklighet. Döden börjar. Sedan äts det dödade upp. Kom tillbaka. Säg att det är möjligt

Rörelsen finns kvar i omgivningen.

Det fanns en dag när hon lämnade platsen.

Hon lämnade den bakom sig, kom hon någonsin tillbaka?

Platsen återkom i henne, år efter år.

Mossan växer vidare. Barren torkar i vårsolen.

Gömma eller gömmas. Glömma eller glömmas.

Vi går op mod Bonadsmuseet.

Det er en lys og kølig dag.

Josef og Maria kommer gående under en stærkt stiliseret stjerne.

Er der mere vin?

Ja.

Han lader læderstroppen glide fra skulderen over den arrede arm.

att älska världen. Det börjar regna. Men hon har inget paraply med sig. Det gör att hon blir blöt om både håret och kläderna. Allt kan jag förlora. Allt kan jag längta efter. Vänd upp insidan av händerna och visa dem för någon okänd. Plastskeidar, plasttallrikar, plastpåsar. Lastbil efter lastbil efter lastbil. Stenarna ligger på sina platser. Låt dem ligga kvar där. Låt citronfjärilen vara sol. Låt mig vara sol. Sol och enhörning.

Hans ansigt er solbrændt og skægløst. Håret langt. Selv om han er ung gråner det allerede ved tindingerne. Det har det gjort så længe hun har kendt ham.

Vinden tager i nogle rødgrå træer og i nogle gråhvide røgsøjler i det fjerne. Det rødgrå er sikkert oliven og det er sikkert rosentræ de brænder. Ellers stille over markerne.

Der er ingen ude. De møder i hvert fald ikke nogen.

Han er begyndt at ånde tungt hver gang han sætter tasken på jorden og roder efter et eller andet.

De er trætte.

Nu kan de skimte fakler oppe på muren.

Det er første vagtskifte.

Maria standser.

Hendes ansigt er spinkelt, benet.

Munden smal, bleg.

Fine dun på overlæben.

Mørke rander under øjnene.

Hun har syet en mørk hætte i sin kjortel, så det mesta af tiden går hun med håret dækket på græsk vis som det er blevet almindeligt blandt unge piger i Judæa. Det er en mode de romerske piger har startet. De går i hvert fald tit græsk klædt og taler græsk når de er ude på gaden.

Så tit er hendes ansigt mørkelagt.

Hun har i forvejen et intenst blik så det virker voldsomt når hun hæver de grønne øjne fra hættens halvmørke.

De går under en starkt stiliserad stjärna.

Nej, vänta. En stjärna kommer starkt stiliserat nära.

Den rör sig som om den växt från mitten och ut.

Den kommer allt närmare. Så nära att den liknar solen, säger en.

Det är solen, säger en annan. Nej. Den går just ner i motsatt riktning.

Då finns det två, säger en, den verkliga och den överkliga.

Du menar två som i solen som stjärna och solen som sol?

Solen. Men vilken är verklig, vilken stjärna?

Du kan inte lita på väderstrecken här, det vet myrorna,

placerar sin stack runt om granen. De verkar se

den som del av stacken, löper lodrätt upp och ner.

Snabbt och i många riktningar.

På alla sidor stammen: solen som går ner i väst,

går ner i öst, ner i norr, i syd. Sol är.

Fyra. Varg-, väder-. Stjärna eller sol. Starka stiliserade.

Verkliga. I nedgång. Överklig. Sol, vinter.

Ser man hende tæt på er der små dunede pletter i det grønne.

Nogle kalder dem 'løvojne'.

Josef har lys gul hud.

Ser lidt skrøbelig ud.

Virker robust når han arbejder.

Lange spinkle arme.

Gode kræfter i dem.

Nu ser han hendes blik hvile på en bregne foran klippen.

Vi er nødt til at gå ind i denne her hule.

Ind her?

Ja.

Vi er så tæt på byen.

Jeg kan ikke gå ind i byen.

Maria slår bregnen til side, bukker sig og kryber ind. En skovfugl slår op. I hvert fald en fugl man sjældent ser herinde i nærheden af byerne.

Han tænder lampen før han kryber efter. Først mørkt, så træernes rødde i loftet. Han finder lampesømmet og slår det i en rod han mener må være stor nok til at lampen kan hænge før han sætter sig i skrædderstilling på jorden.

Her er varmt og fugtigt.

Dufter syrligt som af nød eller træ.

Han fornemmer hendes krop i mørket bag sig.

Han finder hendes måtte og tæppe og smider det frem i halvmørket. Vender sækken med vineddike mod svampen og rækker hende den da hun træder frem af skyggen igen.

Hun kommer nærmere, sætter sig først ned og læner sig så forsigtigt tilbage mod jorden til hun ligger, forsøger at finde en stilling hun kan holde ud, tager svampen, lægger den til munden og suger.

Han sidder og ser frem for sig i det matte kobberlys. Så strækker han sig, griber tasken og begynder at rode. Fornemmer en anden slags mørke i tasken end i hulen. Et kraftigere mørke.

Lampen bevæger sig på sit søm, lader lys glide rundt på de ru vægge.

Hun ligger med lukkede øjne.

Han trækker en dadelkage frem.

Over de blege grågule kinder kan man ane de lysende øjne i mørket.

Vil du finde en kvinde?

Ja.

Han skynder sig op ad vejen som nu næsten er forsvundet i mørket.

Næsten fremme ved byporten møder han en hebræisk kvinde som er på vej mod Betlehem fra Jerusalem.

Jeg er flere gange cyklet forbi den hytte, hvor Jonas bor. Jeg har også set Jonas vandre rundt i skoven.

Seks digtere, nogle gange gik de hver sin individuelle rute i skoven, andre gange gik de sammen i en eller flere små grupper. Engang da Åsa Maria, Heidi og Helena var en tur i skoven, byggede de et spiralsværk af kogler. Jonas krydsede digterindernes spor og så deres

værk på sin tur alene rundt i skoven. Jeg ved ikke, om Morten også fik set deres værk på et andet tidspunkt? Jeg selv har ikke set det.

Jeg går tit på tur alene i skoven. Vi er i alt seks digtere. Vi får lektier for af Marie. Når jeg går rundt i skoven alene, er jeg ikke bange for at være alene. Men når jeg laver lektier, er jeg hunderød for at være alene. Så derfor bringer jeg skoven ind i mine lektier.

jeg ser ind i en skov, jeg ser på sten og træer i skoven
skoven er stille, mørk eller med lyspletter
jeg tænker på Adorno og Horkheimer, der skrev en bog om oplysningens dialektik
og derefter på indledningen af en tyk bog, skrevet af Deleuze og Guattari, som Marie
har sendt til os
og jeg tænker på dem i en skov
skoven er jo inspirerende
det dunkle og det lyse, der modvirker hinanden i et samspil
mens en nøgen trold og en pæn forretningsmand med jakkesæt på også kan mødes
her på stedet
uden at have noget som helst med hinanden at gøre

jeg går i en skov og tænker på
at en filosof og en psykolog har gjort skoven til en metafor, der skal forklare de for-
skellige tænkningsmodeller
eller forandre noget
mens jeg stadigvæk er i denne skov
hvor skal jeg så gå hen?

hvad skal jeg så gøre?
jeg lukker øjnene mens jeg stadigvæk er i skoven
så en sten, der ligner et misformet menneskeansigt
kan grine ad mig
for jeg er blevet til et eller andet
til noget, som naturligt dør
eller noget, som bliver dræbt af noget andet
en død ting
men jeg kan være sikker på
at det er en sten
og ikke et menneske med stenens form

声喧乱石中色静深松里

sten og vand, susende eller stille
i vandet er der blå himmel og hvide skyer
jeg ser nu igen ind i skoven
jeg ser stadig på sten og træer i skoven

På sporet af en digter. På sporet af en eller anden digter i skoven. Jeg mødte engang Jonas i skoven bag Sågknorren, ved søen Stora Frillen. Nu sidder jeg på mit værelse og forestiller mig, at han går rundt alene i skoven, at Morten går rundt alene i skoven, at Heidi, Helena og Åsa Maria går rundt alene eller at de sammen går en tur i skoven. Han eller hun ser en trane og så ser de to traner. Jeg har set et sort får. Jeg har set en flok får, sorte, hvide og grå. Han eller hun ser et træ og flere meget høje træer, han eller hun løfter hovedet og ser op. Han eller hun ser toppen af træet højt oppe i himlen. Trætoppene, højt oppe, bag dem den blå himmel, mellem dem og himlen er de hvide skyer, som langsomt svæver forbi, og på den anden side af den blå himmel er solen. Han eller hun ser en sø. Vandoverfladen af søen afspejler skovene, afspejler nogle enkle høje træer, afspejler den blå himmel og de hvide skyer. Et par store sten står midt i vandet. Nogle våde træstammer. Brisen sender en krusning på vandfladen. Billedet af himlen og skyerne bliver forstyrret og forvrænget og går helt i stykker. Han eller hun ser på græsset, på nogle hvide, små blomster. Han eller hun træder på mosset. Han eller hun sveder. Det støvregner. Han eller hun fryser. Han eller hun vakler på en sten eller på et træstykke. En landevej. En bæk. En sti, som snor sig omkring i skoven. En fugl. Flere fugle. En sommerfugl. Svampe. Mos. Svampe. Det vilde græs. En hest. En sump. To traner, der flyver op, da de ser ham eller hende. Et elektrisk hegn. Et sort får slipper ud af det elektriske hegn og bliver adskilt fra sin flok, som befinder sig inden for hegnet. Stenvarder tildækket af mos. Mos. Mos. En løbende hjort. På sporet af en digter. På sporet af en elg. En hugorm, der bevæger sig langsomt fremad. Et par hunde, som vil jage hugormen. Den er giftig! Det siger han eller hun til hundene. En hytte, flere hytter. Stien snor sig. Tusmørket. Den blålige sø og træernes skygge...

Man kan ikke gå ned i samme elva engang. Luften er gennomsigtig – siktes gennem oss. Vann og skog i bruk ligner grøt. Blir papir, tynt. Aviser. Bibler. Rizla, gloen gløder, slukker i elva. Et lodd, *i vannets pågående återvinning*. Stadig formanende skilt langs sjøen. Lokalt forankrede veiskilt i bonadsorten. Minnesmerker. Fiskekort påbudt. Fargemerkede turløyper, advarsler. Og det vinrøde vannet. For mange «Adgang forbudt»-skilt

太阳朝着
天空的各个方向呕吐
孩子们在各种走来走去的
推拉门衣柜中玩耍着电灯的开关

挪威最早的浴缸
是易卜生的，并且是饲料槽
在赫讷福斯，当时尚未进入博物馆的饲料槽

山地自行车和森林气味
失落了，在当代的民间传说中
很少答案得到问题
处于迷惘而无知
是一种高危运动

跟在漫长的队伍的蹒跚前行
往肚子里吞咽塑料剩余物
填充物，多余材料

在垃圾集装箱旁咂着嘴
赢得的是：让已经发生的事情
有所延缓

I

de ljudlösa orden och deras liv
år omöjliga att glömma
omöjliga att förstå
plötsligt
det är inte åren, det är
föreställningsförmågan

II

det måste, det måste vara så
att det går att ändra slutet på
en bok, en tanke, en handling
det måste vara så att slutet inte
är givet, det bara måste vara så

eller är det föreställningsförmågan

Sud om havet han stundom laut skrida,
der var rikdom på benkjer og bord.
Men kringum såg han trældomen kvida,
og so vende han atter mot nord.

Lat no andre om storleiken kivast
lat deim bragla med rikdom og høgd
Millom kaksar eg litet kann trivast
Millom jamningar helst er eg nøgd

Lat deim hava den æra dei kunna
og sin rikdom og styrkje dertil
når då berre dei meg villa unna
og få rå om min arv som eg vil.

rundt til at plassen i praksis kunne vært åsted *for noen som helst*. To sinte bønder sa, ba oss «holde oss unna».

Vi gikk elven videre med øynene åpne. Fuglesangen var numera stillhetens blommor. Tranene brått lydløse, formet en V over oss. På papirfabrikken stod det «Do we not work at Google». Ukebladene falt av lasteplanene, blåste bortover plenene. Det stod «Jag tror på kämparglöden, människorna och ledningen här i Hylte». Strømledningene krysset elven oggikk med høyspente sko gjennom en brannkorridor i skogen. Det luktet aske. Kanskje fra resirkuleringen, kanskje en brann, en bråtebrann innfor sommeren? En flue fluert rundt og summet sammen inntrykkene. Da vi kom til grensesteinen brant det i en søppelbøtte. Det var synderen. Ungdommen, sa noen, de har ikke noe å gjøre, mens jeg forsøkte å vifte bort fluen, den ringet inn opplevelsen.

Det var alt over, steinen var grenseløs, betydde for mye, det ble ikke noe kvar. Åskan kunne jeg ikke herme, men en citronfjæril hermet fluen, zikk-zakk. Ting gikk litt i surr da vi fant elven igjen. Rekkefølgen ble uvesentlig. Men noen drev på med en snor for liksom å illustrere, andre begynte å grave med en spade eller hendene. Et helikopter fløy over, noen mente de filmet for en slags ny karta, infrarødt eternett, sa de. De trengte å filme med et nytt kamera som forstod skalaen.

Vi lempet stein og jord uti der elva var lavest. Det gikk å komme til der, lignet en liten pir allerede. Noen klagde på en flue. Bar steinen og landmassene, som å anlegge en brygge. Fikk låne rizla, luktet på svovelstikkene. Det ble en landtunge. Vi bøyd den da helikopteret kom tilbake, lavere, tettere på denne gangen.

Noen pekte på en mengde flytende småplank. Plankene var brennmerket, jeg plukket opp en og luktet på den, den luktet svidd selv om den var våt. Brunnsbacka sågkvarn, stod det. Det må være en konkurranse, sa noen. Landtungen ble lengre, den snodde seg slangeaktig i en sirkel. Spiral er prevensjon, den skal beskytte oss, jeg viftet bort en fjæril, ble usikker på tiden. Spurte om vi kunne gå til bilen, eller byen. Vi tok noen forsiktige skritt ut på tungen, den sank ikke, den kveilet seg rundt oss. Vi gikk lenger ut, til slutten, på tuppen, så opp og forbi den askegrå himmelen. Ventet på helikopteret eller en trane med brennende svans. Vegret, vi ville ikke gå tilbake, ikke til veggen, ikke den samme veien.

Annanstans

Nu börjar sorgen
Jag sitter i köket med all min längtan
Vad gör världen med all längtan
Var i himlen finns sorgen
Hungern har inte med enkelhet att göra
Det har med något helt annat att göra
något mycket svårare, tapeten säger
något om rummet sedan kommer solen
och fokus ligger någon annanstans
någon annanstans i rummet
Att försöka försvinna spårlöst
Men ändå vara kvar
Att försöka bli av med tröstlösheten
Men ändå ha den kvar
Ljuvligheten, armen, ljuvligheten
Benet, evigheten, benet
Allt som är benämnt och bestämt
Pekar ut en plats på kartan
Går till platsen,
Allt är ännu möjligt
För hur skulle det inte kunna vara det
Vad som helst måste kunna hända
Och naglarna fortsätter växa
Och ögonen har svårare att se nu
Jag ska komma till min rätt
Och genom den och ut på
en annan sida ännu en
gång någon annanstans
det finns alltid så
mycket någon annanstans

En dag vaknar jag på en annan plats

Nu är Olena Beata så avlägsen, pappersbrukets ödslighet också

Nu är de istället övergivna namn som jag vill ha tillbaka

Hyltebruk Drängsered Torup

Jag skriver kärleksbrev som jag sedan skickar iväg

Men jag får inget svar

Jag tänker: Om jag bara hade kunnat skriva det på ett betydelsefullt sätt, då, då hade jag såklart fått svar

På pappersbruket vägde saker och ting ton

Hur mycket blod behövs det för att det ska få vikten ton

Fjädrar och bly, allt väger lika men fjädrarna kan jag sära på

Blyet sitter fast i sin vikt. Fjädrarna sprids på en större yta

Ytan kan vara en yta av glas. Som hänger ovanför väggar

i tak. Blickar kan då vändas uppåt och se på fjädrarnas

undersida. Vingpennorna närmast glaset, gravitationens logik

de lättaste trådarna i fjädrarna skiftar alltid i röda toner, men

så svagt att jag måste öva mig att se. Nu övar jag, ser dem

Urskiljer vattendroppar i fallande regn. Klorofyll i vårväxande löv

de gröna vågorna

runt om, omringande

en dag vaknar jag på en

annan plats, platsen

är en annan

rummen är rum

på andra sätt

de gror, växer fram i det gröna

Jag står inte ut med det

Jag vet att jag måste göra det, att jag inte kan göra något annat än det

Men ändå, ändå är världen outhärdlig just nu

Den är för stor och för liten på samma gång

Jag vill klippa ut mitt hjärta och fästa upp det på en vägg

Sedan kan det hänga där utanför mig själv och blöda

Då kan jag titta på droppandet och förhoppningsvis tänka att det där, det har inget med mig att göra längre

Hyltebruk Drängsered Torup

Skarpnäck Hammarbyhöjden Gullmarsplan

Blodhjärta plasthjärta pappershjärta

Plasthjärta pappershjärta av glas

Fågelns hjärta är inte av glas

skelettet inte av luft. Behållare

som håller allt håller det som strömmar

håller blodet papperet och plasten, hårt

tills det blir knytnävsstort, lossar greppet

så handen faller ut, fingrar sprids i alla

väderstreck. Hjärtats färg är vindens drag

ylandet, vinden och jag, röster som tillhör de andra

en hel dag med regn, sand och sot, rännilar

jag har flyttat på möblerna nu

i drömmarna är rummen fler

vinden viner, dropparna i vinkel

kroppsdelar känns och känner

jag sätter mig ner

med ryggen mot rummet

Ensamheten överväldigar mig igen

Jag tänker på Olena Beata igen

Jag är så långt ifrån henne nu

Ibland tänker jag att jag har gjort det oförlåtliga, att jag har övergett henne

Men hon är inte mitt barn

Hon har dött för så många år sedan

Ändå är hon alltid ett barn – det instängda barnet – det övergivna barnet

Pappersrygg pappersrum pappersbarn

Alla ton av papper

Alla ton av hjärtan och barn

Fjädrar bly och blod ton

seglar utan vikt i luft som

viks om hörn och viner och drar

rymmer från rymden, den tyngda
graviterar i hoppren
handflatans båge runt repet
leken: att lätta, att dras med
av en vind som väger viktlöst

vit och tung drar dimman in över hamnområdet
kranarna bugar sig mot havet, på samma gång mäktigt och uppgivet
det finns så mycket att sudda ut eller dölja, ett sätt är att
vänta tills väderleken tagit hand om det som kan tas om hand
allt ska stiga till ytan när tiden är den rätta, ett sätt är att
rätta sig efter tiden. ett annat är att inte låta sig luras
det finns så mycket som är osäkert
det finns så mycket som diskuteras

Men jag lyssnar ju inte nu heller
Jag gror, växer fram i det gröna
Jag har inget att säga
Jag gror, det måste vara så att jag fortfarande gror
Det måste vara så att jag växer fram utan att ha ruttnat sönder inuti det gröna
Jag har ju inget att säga
Nu börjar förstörelsen
Precis som den alltid börjar
Och sedan börjar om, börjar om och börjar om

Och sedan börjar om, som skarv som fågeln
Skarven ställer upp vingarna på tork i luft
vattnet torkar genom att lösas upp i luft
vattnet finfördelas tills det inte syns i luft
inte längre syns men finns i luft som luft
fågeln element är jord och eld, som löses
upp i andra element, skarvens hals är böjd i luft
runt fisken, som fiskens rygg böjs och torkas i luft

tidig morgon, fjärden ligger stilla
också idag ska vi dra upp näten
i de här havsdjupen simmar historien
en fick en tumlare i nät, det bådade
inte gott för framtiden, en annan
gav sig av till en annan kontinent
kom aldrig hem igen, en tredje
drunknade alldeles utanför bryggan
känner fiskarna till allt det här?

Hyltebruk Drängsered Torup
Jag säger det och tänker på när jag stod i Hyltes skogar och var förälskad
Men vad skulle jag med en förälskelse till när den ändå inte kunde bli annat än det här
Jag hade den ändå
Jag tittade på alla granarna och tallarna och hade min förälskelse
Sedan var huggormen där – svart, smidig och vacker och jag önskade att det var jag som var på det sättet
Jag hjärtade så bultande då
Hjärtade och hjärtade och ville aldrig någonsin sluta upp med det

Skarvade och skarvade och ville inte alls sluta upp med det

slöt upp och slöt sig, kramade och krampade och släpptes i en gång

gången var som blodomloppet som loppet runt var trångt med värme i

värme var i gångarna och gångarna var svala efter natten

ännu var svalkan sval som fåglar över kanternas klippor vid hav

havet ville inte alls sluta upp med att vara hav trots klippor

inte ens när stora kritblock föll och färgade det vitt i ränder

en svart tavla som inte slöt upp med att låta kritan vittra bort

kalken, kalkbrottet i grannstaden. varje sommar ordnas där en rockfestival
jag har aldrig besökt den men hört ekot när jag cyklat förbi
mot de arkeologiska utgrävningarna på det höga näset för att
betrakta forntiden. allt som inte förmultnat finns kvar.
allt som inte glöms finns kvar. när den sista släktingen till den sista människan
på gruppnotot somnat in, vad finns då kvar?
jag har rest iväg för att få bättre syn på allt. vad är det jag ser?
här kostar en flaska vatten lika som fem liter mjölk.

Kärleksbrev efter kärleksbrev efter kärleksbrev – tunnelbanan kör till Skarpnäck och när den kommit dit går
jag av, efter det går jag uppför rulltrappan och sommaren är här nu
Pappersfiskarna och deras pappershjärtan, pappershjärtan och deras pappersblod
Jag hjärtar Olena Beata
Jag hjärtar huggormen
Jag hjärtar honom jag skriver mina kärleksbrev till
Jag klipper ut pappersfiskarna, sedan klipper jag ut deras pappershjärtan och dropparna med pappersblod
Här är mina papperstårar
Här är kartan över Hylte

Här är mina drömmar och här är all min tröstlösa längtan

Här är fjädrar och bly som väger lika, väger en ihållande

ton, en som jämnt tonar ut mot trädens klorofyllda ljus

Här är fågeln: hjärta och ihåliga skelett, hopprep i loop

Här är skarvens stilla otåliga vingar i väntan på tork-

tumling. Här är fisken i skarvens trånga hals som kippar

efter luft. Tillsammans i det trängda. Här är svalorna vid

Jasmunds klippor, lodräta vingar i stark sol, en turkos

längtan efter bokskog, havsvind, årets cirkel, en ihållande

rörelsen över det stora havet

det finns en punkt när du ser strandlinjen

både i norr och söder

du landstiger

där ligger staden med sina torn och underjordiska gångar

under jorden är temperaturen jämnare än ovan

livet där kräver annat

det går alltid att göra det bästa av situationen

JUN FENG / JIMBUT

är född 1965 i Shanghai i Kina där han verkade som undergroundförfattare under 1980-talet. 1992 kom han till Danmark och 1999 debuterade han på danska med den självbiografiska romanen *Tiden er til fest* (Mellemsgaard). 2003 tilldelades han Svenska PEN:s Tucholskypriis och 2004 utkom hans första diktsamling *Mod nord* (Mellemsgaard). Jun Feng är redaktör för flera litterära webbaserade tidskrifter och en av grundarna av Independent Chinese Pen Center.

ÅSA MARIA KRAFT

är född 1965 och debuterade 1997 med *4 påhitt* (Albert Bonniers). 2005 utkom hennes bok *Bevis* (Albert Bonniers), som belönades med Sveriges Radios lyrikpris. Hennes senaste diktsamling *Randfenomen* (Albert Bonniers, 2015) tilldelades Gerard Bonniers lyrikpris.

MORTEN LANGE LAND

är född 1986 och bor i Oslo. Han debuterade 2012 med diktsamlingen *Æ æ å* (Kolon). 2014 utkom chapbooken *Bavian* (Flamme) och hans senaste publikation är diktsamlingen *Zoonetter* (Flamme, 2017). Langeland skriver litteraturkritik i tidningen Klassekampens litteraturbilaga och ingår i redaktionen för förlaget H//O//F.

JONAS ROLSTED

är född 1980 och bor i Köpenhamn. Han debuterade 2012 med diktsamlingen *FLEX DEATH* (Gyldendal) som nominerades till både Bogforums debutantpris och Montana litteraturpris. Rolsteds senaste bok är *Abandon Green Language* (Gyldendal, 2015). Han är även redaktör för poesitidskriften *Den Blå Port*.

HEIDI VON WRIGHT

är född 1980 och bor i Helsingfors. Hon debuterade 2003 med diktsamlingen *skör och spräcklig* (Schildts) och hennes sjätte diktsamling, *som om m*, utkom 2016 (Schildts & Söderströms). Heidi von Wright frilansar som kulturskribent och är handledare vid författarutbildningen Litterärt skapande vid Åbo Akademi.

HELENA ÖSTERLUND

är född 1978 och debuterade 2010 med diktsamlingen *Ordet och färgerna* (Albert Bonniers), som belönades med Borås tidnings debutantpris. Hennes senaste bok är *Självporträtt (är läpparna på något särskilt sätt när de väntar)* (Albert Bonniers, 2015).

A close-up photograph of a pine cone and its needles against a background of brown, textured ground. The pine cone is in the lower-left corner, with its needles pointing upwards. The ground is covered in a layer of brown, textured material, possibly mulch or soil, with some darker, more organic shapes scattered throughout. The lighting is soft, creating a warm, earthy atmosphere.

PROVINS

ART
INSIDE
OUT